

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 29.

Tiende Session.

12te Møde

Tirsdagen den 19de October.

(Fortsat.)

Tscherning (fortsat): Der er i Fyen forlangt af en Gaard, der staaer for omtrent 7—8 Tønder Hartkorn og har, saavidt jeg veed, omtrent 60 Tdr. Land — 7000 Rdlr. i Indfæstning (Hør, hør!) — Ja, det er ikke meget! Desforuden en aarlig Erstatning for Hovet; i Landgilde 4 halve Tønder Smør, 4 Gæs, 4 Par Høns osv. — Jeg troer ogsaa, at der er en Afgift i Sød — ja, 60 Tønder Afgift (Hør, hør!). Troer nu Nogen, der er bekendt med de naturlige Forhold, de naturlige Priser osv., og troer især det erfarne Medlem, der talte for mig, at en Mand med disse Priser kan træde til, naar han ikke eier disse 7000 Rdlr. som reen Capital? Det er dog ikke noget naturligt Forlangende til den, der skal leve paa Fæstegaarden, at han enten skal kunne forrente en saadan Capital deraf eller af sin egen Lomme udfylde, hvad han kommer til at mangle i Renten. Troer det ærede Medlem, at Nogen kan bringe Saameget ud deraf, at han kan svare Rente af en saadan Capital og endda have en blot nogenlunde høj Arbejdsløn for sig og sin Familie? Dersom det ærede Medlem kan oplyse det ved nogen Slags Beregning, der blot nogenlunde kan holde Stik ligeoverfor vore nuværende Dyrkningsforhold, og de som kunne bestaae med Mangelen paa Capital her i Landet, saa skal jeg erkjende, at jeg har Uret. Man gif, om jeg husker ret, endnu videre paa Bemestofte; jeg troer ikke man forlangte fuldt saa

høj Landgilde, men for en Sikkerheds Skyld forlangte man, hvis jeg ikke tager feil, 9000 Rdlr. i Indfæstning, eller, da det var til Arvefæste, i Indløsning, den saakaldte Kjøbesum. (Flere Stemmer: Ja, det er en anden Sag!) Nei, tillad mig! Forskjellen er ikke saa overordentlig stor, thi Vedkommende skal ligesuldt leve af Stedet. Man forlangte omtrent 1 Tde. Byg af hver Tde. Land, 9000 Rd. som den saakaldte Kjøbesum og forskellige andre, ikke meget gunstige Betingelser med Hensyn til, hvorledes Gaarden skulde overføres fra den Eine til den Anden. Jeg skal, om det forlanges, medbringe Documenter, der fuldkommen klart skulle vise, hvorledes det hænger sammen, og jeg skal ved Siden deraf fremlægge den Bestrengning, som jeg har indsendt til høie Vedkommende, for at de kunde see, hvorledes Sagen i Virkeligheden forholdt sig; thi da Sagen allerede er gammel, kan jeg her meget rolig overgive den til Offentligheden, og der er ikke, saavidt jeg har erfaret, skeet nogen Forandring siden. Vide de ærede Medlemmer, som ville have Sagen stillet i Bero, og som ville, at man skal berolige sig, hvad de maae gjøre? de maae skaffe det Slags Kjendsgjerninger til at forsvinde, først fra de Godser, der bestyres under offentligt Tilsyn, som beneficerede Godser eller lignende, og dernæst maae de, saavidt det staaer i deres Magt, ved deres Indflydelse paa deres Venner faae Sligt til at forsvinde fra de private Godser. Da den historiske Udvikling af denne Sag paa Overenskomstens Gæbet ikke er u vigtig, skal jeg endnu berette een Kjendsgjerning. Det vil være i de Herrers Erindring, at et ikke ringe Antal naabngivne Godseiere engang tilkjendegav, at de vilde tage Forholdsregler for paa passende Vilkaar